

Булик М. В.

Європеїзація внутрішньої політики Греції: стан наукової розробки проблеми.

Дослідження внутрішньополітичної та соціально-економічної трансформації Греції в контексті євроінтеграційних процесів II половини XX — початку XXI ст. становить одну з найактуальніших дискусійних проблем сучасної політичної науки даної країни. Важливість цієї теми визначається не лише членством Греції в Європейському Союзі, активною участю країни в загальноєвропейських процесах, але й тим, що серед грецьких політиків та політологів існують значні розбіжності у поглядах щодо наслідків європеїзації для Греції, її ролі в сучасній Європі та необхідності більш глибокої інтеграції всередині ЄС. Не заперечуючи безальтернативності євроінтеграційного шляху Греції в постдиктатурний період, вони висувають на перший план проблеми, пов'язані з загальною відсталістю країни у порівнянні з іншими державами ЄС. Своє відображення, на думку критиків, вони знаходять у повній відсутності або нерозвиненості окремих галузей грецької промисловості, проблемах сільського господарства, демографічних процесах та ін.

В процесі дослідження проблеми наукової розробки аспектів європеїзації внутрішньої політики Греції необхідно відзначити особливу роль науково-дослідницьких центрів, серед яких особливу роль відіграють Елліністичний центр європейських студій (ЕКЕМ), Елліністична фундація європейської та зовнішньої політики (ELIAMEP), Інститут міжнародних відносин (IDIS), Елліністична обсерваторія Лондонської школи політичних та економічних наук. Слід також відзначити, що вага таких установ у дослідженні даних процесів поглиблюється їх тісним зв'язком з відповідними урядовими установами Греції та структурами ЄС, і, відповідно, реальною участю в реалізації окремих напрямів державної політики.

Серед проблем, які найбільш цікавлять грецьких політологів необхідно відзначити наступні:

- особливості регіональної політики Греції в II пол. XX — на початку XXI ст.
- зміни у розвитку економіки Греції в контексті євроінтеграційних процесів;
- реформу політико-правової системи країни під впливом європейських інституцій;
- екологічну політику країни як члена Європейської спільноти;
- виклики подальших хвиль розширення ЄС для грецького суспільства;
- проблеми культурної інтеграції Греції в загальний європейський простір.

Концептуальні проблеми європеїзації Греції розглядають П.С. Іоакімідіс¹, П. Казакос² С. Ставрідіс³, Д.Г. Дімітракопулос, Ф.Г.Пассас⁴. Регіональну політику Греції досліджують Г. Андреу⁵, А.А. Кассімати⁶, П. Гетіміс та Д. Грігоріаду⁷.

Д.Г. Дімітракопулос та Ф.Г.Пассас в своїй монографії розглянули основні тенденції та наслідки участі Греції в Європейському Союзі. Зокрема, були проаналізовані: стан інтеграції

Греції в фінансово-економічні структури Європейської спільноти в другій половині ХХ — на початку ХХІ ст., проблему адаптації країни до вимог ЄС, Спільна сільськогосподарська політика ЄС в контексті грецької економіки, реалізація регіональної політики Греції в контексті процесів європеїзації, впровадження екологічної політики ЄС в Греції, проблеми соціального регулювання та демографічні процеси в грецькому суспільстві.

В свою чергу, регіональну політику Європейського союзу на Балканах та роль в ній Греції розглядають А. Ананіка⁸, О. Анастасакіс⁹, В. Глігоров, М. Калдор, Л. Тукаліс¹⁰ Л. Деметропоулоу¹¹, Р. Гропас¹², К. Хатзідакіс¹³, Т. Вереміс¹⁴

Роль європейських структур в соціальній інтеграції мусульман-турок Західної Фракії відображають Д. Анагностоу та А. Тріандафіллідоу¹⁵. Особливу увагу дослідники звертають на суперечності, що існують між державними органами Греції та місцевими турецькими громадами, а також роль Туреччини в даних процесах.

Міграційні процеси в Східному Середземномор'ї були проаналізовані в працях М. Болдуїна-Есвардса, який відзначив роль Греції в попередженні перевезень нелегальних мігрантів в країни Європейського Союзу¹⁶.

І. Ботетзагіас розглянув питання впровадження європейських директив в сфері екологічної політики в Греції, при цьому був зроблений висновок про недостатній рівень реформування системи національного законодавства та поверховість політики, що проводиться урядом в даній сфері¹⁷.

Роль окремих груп пливу в реалізації європейської політики Греції досліджують І.Д. Стефанідіс¹⁸ та С. Блавакос¹⁹. Дослідники не лише визначили ступінь впливовості таких структур, але й дослідили основні шляхи та методи реалізації своїх інтересів в системі загальноєвропейських інститутів.

---

¹ Ioakimidis P.S. The Europeanization of Greece: An Overall Assessment // http://www.ekem.gr/archives/2002/01/the_europeaniza.html

² Kazakos P. Europeanization, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990 — 2003 // *West Europeans Politics*. — 2004. — November. — Vol. 27. — No. 5. — P. 901 — 918.

³ Stavridis St. Assessing the views of academics in Greece on the Europeanization of Greek foreign policy: a critical appraisal and a research agenda proposal // <http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicObservatory/pdf/Stavridis-11.pdf>

⁴ Dimitrakopoulos D.G., Passas A.G. *Greece in the European Union*. — London: Routledge, 2004. — 224 p.

⁵ Andreou G. *Regional Policy in Greece* // <http://www.regional-studies-assoc.ac.uk/events/pisa03/getimis.pdf>

-
- ⁶ Cassimati A.A. The EU and regional reform in Greece // <http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicobservatory>
- ⁷ Getimis P., Grigoriadou D. The Europeanization of Urban Governance in Greece: A dynamic and contradictory process // www2.polito.it/ricerca/eupolis/euraconference2002/Paper_pdf/66%20grigoriadou%20getimis.PDF
- ⁸ Ananika A. European Union's regional policy: fostering convergence? Case study: Greece // www.ersa.org/ersaconfs/ersa00/pdf-ersa/pdf/518.pdf
- ⁹ Anastasakis O., Bojicic-Dzelilovic V. Balkan Regional Cooperation and European Integration // <http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicObservatory/pdf/brie.pdf>
- ¹⁰ Gligorov V., Kaldor M., Tsoukalis L. Balkan Reconstruction and European Integration // <http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicObservatory/pdf/BROpolicypaper.pdf>
- ¹¹ Demetropoulou L. Europe and the Balkans: Membership Aspiration, EU Involvement and Europeanization Capacity in South Eastern Europe // Southeast European Politics. — 2002. November. — Vol. III. — No 2-3. — PP. 87 — 106.
- ¹² Gropas R. Integrating the Balkans in the European Union: Addressing social capital, the informal economy and regional co-operation challenges in Southeast Europe // <http://www.uni-oldenburg.de/politis-europe>
- ¹³ Hatzidakis K. The EU Regional and Cohesion policy // <http://www.hellaskps.gr/GreekCzechSeminar/files/xatzidakis.pdf>
- ¹⁴ Veremis T. Greece, the Balkans and the European Union // Discussion Papers of ZEI. — 1998. // http://www.zei.de/download/zei_dp/dp_c09_veremis.pdf
- ¹⁵ Anagnostou D., Triandafyllidou A. Regions, minorities and European policies: A state of the art report on the Turkish Muslims of Western Thrace (Greece) // www.eliamep.gr/eliamep/files/State%20of%20art%20Greece%20FINAL.pdf
- ¹⁶ Baldwin-Eswards M. Mediterranean Migrations: Regionalisms Versus Globalization // Finisterra. — 2004. — XXXIX (77). — PP. 9 — 20.
- ¹⁷ Botetzagias I. "Is the Greek Environmental Policy Europeanized?": Some evidence from the transposition of EU Environmental Directives into Greek national law // http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicObservatory/pdf/ADAPT.EXECUTIVE_FINAL_REPORT.pdf
- ¹⁸ Stefanidis I.D. Pressure Groups and Greek Foreign Policy, 1945 — 1967 // <http://www.lse.ac.uk/collections/hellenicObservatory/pdf/StefanidisDiscussionPaper6.pdf>
- ¹⁹ Blavoukos S. Socio-Economic Pressure Groups in Greece and Enlargement: the Case of the Confederation of Greek Industrialists (SEV) // http://www.arc.cs.odu.edu:8080/dp9/getrecord/oai_dc/PITTAEI.OAI2/oai:PITTAEI.OAI2:730